

Počúvať tlkot srdca

V piatok sme spolu s celou Cirkvou slávili slávnosť všetkých svätých. Oslavovali sme tých svätých mužov a ženy, ktorí sa tešia z blaženej vízie neba: známych svätcov, no hlavne svätých, ktorých sme osobne poznali a ktorí nemajú svoj vlastný dátum slávenia v kalendári. Nezabudnime, že všetci títo svätí boli kedysi tiež obyčajní ľudia a hriešnici, tak ako my. Mali svoje slabosti a chyby, ktorých sa dopustili, no v istom momente života stretli Krista a prijali jeho pozvanie nasledovať cestu svätosti.

Tak ako ich Boh povolal a vyvolil, aj nás, s našimi nedokonalosťami, chybami a hriechmi, denne volá k svätosti. A vďaka ich príkladu vieme, že ak sa rozhodneme pre Krista, a odpovieme na jeho pozvanie, budeme sa raz aj my tešiť spolu s nimi v Božom Kráľovstve.

V sobotu sme spomínali na všetkých verných zosnulých veriacich, na našich blízkych, ktorí prešli z tejto pozemskej púte do večného života. Sloveso ‘pamätať si/spomínať’ pochádza z latinského ‘recordare’ – ‘vrátiť sa späť do srdca/k srdcu’. A každý, kto zažil smrť blízkeho – rodiča, dieťaťa, príbuzného, kamaráta – dobre vie, čo znamená vrátiť milovaného človeka späť k srdcu.

Smrť vo svetle Kristovom je prechodom do života, je to brána, ktorá nás vedie do večnosti, túžba, ktorá žije na dne každého ľudského srdca. Tí, ktorí nás už predišli a aj my, keď raz zomrieme, sa narodíme do skutočného života: do večného, ktorý sa nikdy neskončí. Smrť je súčasťou kolobehu života a svätý František ju nazýval sestrou. Je to dar, ktorý nás otvára stretnutiu s Božím tajomstvom. Len ak sa naučíme ‘počítať svoje dni’, ako hovorí žalm 90, môžeme sa naučiť žiť s múdrosťou a dôstojne zomrieť.

Shema Israel, ktoré túto nedeľu nachádzame v prvom čítaní (Dt 6,2-6) pozostáva z troch pasáží z Tóry – Deuteronomium 6,4-9 a 11,13-21 a Numeri 15,37-41.

Prvý verš *Počuj, Izrael, Pán, náš Boh, je jediný Pán*, je hlásaním základného princípu judaizmu, absolútneho monoteizmu. Jednota Boha znamená, že iba Jeho Existencia je absolútna a bezpodmienečná, nadčasová a večná. ‘Shema’ doslova znamená ‘počúvať’, ale znamená to aj to, že by sme nasledujúce verše nemali len počuť, ale aj konať. Počúvanie je pohyb lásky, pretože počúvaním sa otvárame druhým a prijímame ich prítomnosť v nás. Počúvanie vytvára puto, vzťah, v ktorom vychádzame z našej izolácie a žijeme vo vzťahu k druhým.

Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! Keď Biblia hovorí o srdci, nie je to emocionálny orgán, ale orgán rozlišovania, rozumu a odhodlania. Keď milujeme Boha srdcom, nemáme voči Bohu iba romantický cit, ale zaväzujeme sa. Všetci sme *in!* Duša je naša najvnútornejšia bytosť, to znamená, že sme Bohu oddaní všetkým, čím sme. Nie je nič, čo by sme sa pred ním snažili skrývať. Pozná nás lepšie, než sa poznáme my sami, pretože nás stvoril. Milovať Boha celou svojou ‘silou-veľkosťou’ znamená milovať Ho vo všetkom, čo robíme.

Raši, autor klasického komentára k Tóre objasňuje prikázanie milovať Boha takto: *Nasledujte Jeho prikázania z lásky, nie zo strachu, lebo ten, kto slúži z lásky, je*

neporovnateľne nadradený tomu, kto slúži zo strachu. Je to preto, že v prípade niekoho, kto slúži svojmu pánovi poháňaný strachom, ak od neho pán vyžaduje príliš veľa, opustí ho a odíde.

Ježiš, v evanjeliu sv. Marka 12,28-34, pridal k tomuto najväčšiemu prikázaniu ešte jedno, rovnako dôležité: *Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.* Slová Shema Israel (Dt 6,4-5), ktoré prevzal Ježiš (Mk 12,29-30), načrtávajú pohyb, ktorý z počúvania (Počuj, Izrael) vedie k poznaniu (Pán je jeden) a od poznania k láske (Milovať budeš Pána). Pápež Benedikt vysvetlil toto dvojité prikázanie na príklade pohľadu: *Pohľad, ktorý vychádza zo srdca a nezastavuje sa na povrchu, presahuje zdanie a dokáže pochopiť hlboké očakávania toho druhého: očakávania, že bude vypočutý z lásky. No nastáva aj opačná cesta: tým, že sa otváram druhému taký, aký je, stretávam sa s ním, dávam sa k dispozícii, otváram sa aj poznaniu Boha, pocitu, že existuje a je dobrý. Láska k Bohu a láska k blížnemu sú neoddeliteľné a sú vo vzájomnom vzťahu.*

Pridaním tohto prikázania lásky k blížnemu nás Ježiš učí, že láska, ktorú má Otec ku každému z nás, nie je iba niečo teoretické alebo nejaký ideál. On, celý svoj život, dával príklad úplného darovania sa Otcovi a ľuďom, až po konečné naplnenie na Golgote. A pozýva aj nás, aby sme ho napodobňovali a stali sa jeho vernými učeníkmi ... aby sme toto prikázanie, túto lásku 'preložili' do našich každodenných vzťahov. Lebo počúvaním Boha (jeho slova a prikázaní) počúvame tlkot jeho srdca, a tak sa učíme počúvať aj tlkot srdca našich bratov a sestier.